

Belangrijke elementen van het

Syntheserapport van het 4de IPCC Assessment Rapport

(goedgekeurd in Valencia op 17 november 2007)

Nota van de Belgische delegatie

Het Syntheserapport van het Vierde IPCC Assessment Rapport (AR4) werd door de Plenaire Vergadering in Valencia op 17 november 2007 goedgekeurd. Het is een belangrijk document dat zich in hoofdzaak richt op beleidsmakers. Deze nota omvat een selectie van belangrijke bevindingen van het rapport.

De belangrijkste elementen van het rapport zijn :

De waargenomen klimaatveranderingen, hun gevolgen en de toeschrijving ervan aan oorzaken zijn alarmerend.

- De opwarming van het klimaatsysteem is onmiskenbaar, zoals duidelijk blijkt uit waarnemingen van de toename van de globale gemiddelde lucht- en oceaantemperaturen, het wijdverspreide smelten van sneeuw en ijs, en de stijging van het globaal gemiddeld zeeniveau.
- De wereldwijde antropogene broeikasgasemissies zijn sinds de pre-industriële periode gestegen, met een toename van 70% tussen 1970 en 2004. De emissies van koolstofdioxide (CO₂) zijn in diezelfde periode zelfs met 80% toegenomen, met een toenemende groeisnelheid gedurende het laatste decennium.
- De wereldwijde concentraties in de atmosfeer van CO₂, methaan (CH₄) en lachgas (N₂O) zijn sinds 1750 fors gestegen als gevolg van de menselijke activiteiten en overstijgen nu ver de pré-industriële waarden die bepaald werden aan de hand van ijskernen die gegevens bevatten over duizenden jaren.
- De vooruitgang sinds het Third Assessment Report (TAR) van 2001 toont aan dat de antropogene invloeden merkbaar zijn aan andere klimaataspecten dan alleen de gemiddelde temperatuur. Wereldwijd heeft de antropogene klimaatverandering de laatste drie decennia merkbare invloeden uitgeoefend op vele fysische en biologische systemen.

De « redenen tot bezorgdheid » zijn sterker

In vergelijking met het derde evaluatierapport (TAR 2001), geeft het nieuwe rapport een beter begrip van de chronologie en de omvang van de gevolgen van klimaatveranderingen. De vijf "redenen tot bezorgdheid" die geïdentificeerd werden, blijven een bruikbaar kader om de belangrijkste kwetsbaarheden te onderzoeken. Ze werden hier opnieuw onderzocht en als sterker geëvalueerd, met grotere risico's voor zwakkere temperatuurstijgingen.

▪ Risico's voor unieke en bedreigde ecosystemen

Er is nieuw bewijsmateriaal voor en er zijn duidelijkere waarnemingen van de impact van klimaatverandering op unieke en kwetsbare systemen (zoals de gemeenschappen en ecosystemen van pool- en berggebieden), met negatieve effecten die toenemen met de blijvende stijging van de temperatuur (uitsterven van soorten, verlies aan biodiversiteit, verbleken van koraalriffen,...)

- **De kans op extreme meteorologische omstandigheden**
De antwoorden op recente extreme omstandigheden hebben een kwetsbaarheidsgraad aangetoond die hoger ligt dan in het derde rapport was aangegeven. Er is nu een grotere graad van zekerheid over de te verwachten toename van droogtes, hittegolven en overstromingen, en over hun rampzalige gevolgen.
- **De verdeling van de gevolgen en de kwetsbaarheden**
Er bestaan sterke verschillen tussen de regio's, en diegene die economisch gezien het zwakst zijn, zijn dikwijls ook het kwetsbaarst voor de klimaatverandering. Er zijn steeds meer aanwijzingen voor een grotere kwetsbaarheid van bepaalde groepen, zoals de armen en bejaarden, en dit zowel in de ontwikkelingslanden als in de ontwikkelde landen.
- **De cumulatieve impact**
In vergelijking met hetgeen in het derde evaluatierapport staat, is het voorzien dat de netto handelsopbrengsten van klimaatverandering op korte termijn hun hoogtepunt bereiken voor een zwakkere klimaatverandering, terwijl de voorspelling van de schade bij een grotere klimaatverandering hoger ligt. De netto kosten van de impact van een toenemende opwarming zouden in de tijd moeten toenemen.
- **De risico's op fenomenen op grote schaal**
Bij een wereldwijde opwarming gedurende vele eeuwen zou de thermische uitzetting van het water op zich reeds een veel grotere bijdrage tot een stijging van de zeespiegel leveren dan deze die gedurende de 20^e eeuw geobserveerd werd, met het verlies van kustgebieden en de daaraan verbonden gevolgen. In verhouding tot het derde rapport schat men dat het risico op bijkomende bijdragen van de ijskappen hoger zou moeten liggen dan de simulaties van de modellen.

Het verlagen van de risico's verbonden aan klimaatverandering is dringend, mogelijk en economisch voordelig.

Noch de aanpassing, noch de vermindering van de uitstoot zullen op zich volstaan om de totale impact van klimaatverandering tegen te gaan. Maar ze kunnen wel complementair werken en samen de risico's verbonden aan de klimaatverandering sterk terugschroeven.

Vele gevolgen kunnen afgezwakt, vertraagd of vermeden worden door een verminderde uitstoot. De inspanningen en investeringen daarvoor in de twee of drie volgende decennia zulke een sterke invloed hebben op de mogelijkheid om lagere stabilisatieniveaus te bereiken. Vertragingen in het terugschroeven van deze uitstoot zullen de mogelijkheden beperken om dergelijke lagere stabilisatieniveaus te bereiken en zullen de risico's op een grotere impact van de klimaatverandering verhogen.

Er is een uitgebreid gamma van opties voor aanpassing beschikbaar, maar er is nood aan een aanpassing die verder gaat dan de huidige als we de kwetsbaarheid voor de klimaatverandering willen verminderen. Er zijn hindernissen, grenzen en kosten die nog niet goed begrepen worden.

Voor meer uitgebreide informatie kan u de volgende documenten raadplegen:

- de eerder gemaakte nota's van de Belgische delegatie op www.klimaat.be;
- de niet-officiële vertalingen (NL,FR) van de Samenvattingen voor Beleidsmakers, en later van het Syntheserapport, op www.climate.be/giec of www.belspo.be;
- de volledige rapporten van het IPCC op www.ipcc.ch.

Samenstelling van de Belgische delegatie :

- Prof. Jean Pascal van Ypersele (UCL)
- Prof. Aviel Verbruggen (UA)
- Dr. Dominique Perrin (FOD Leefmilieu)
- Andrew Ferrone (UCL)
- Dr. Ben Matthews (UCL)
- Dr. Philippe Marbaix (UCL)
- Martine Vanderstraeten (POD Wetenschapsbeleid)